

Asia: VN/973/2022

Hallituksen esitysluonnos henkilöstön aseman turvaamisesta yhtiöiden rajat ylittävässä sulautumisessa, jakautumisessa tai kotipaikan siirrossa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään tai eritellä sen tarkemmin

Akava ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta. Esityksellä implementoidaan kansalliseen lainsäädäntöön rajat ylittäviä yritysten kotipaikan muutoksia, sulautumisia ja jakautumisia koskevia EU-säännöksiä soveltuvin osin.

Akava kannattaa esitysluonnosta, mutta kiinnittää huomiota ehdotukseen tiedoksiantovelvollisuudesta poikkeamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppaosuuskunnassa (SCE) sekä rajat ylittävässä yhtiöiden sulautumisessa tai jakautumisessa annettua lakia. Lisäksi ehdotetaan muutoksia työsopimuslakiin, yhteistoimintalakiin, yhteistoiminta-asiamiehestä annettuun lakiin sekä yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä annettuun lakiin.

Esityksellä pyritään turvaamaan henkilöstön asemaa, täydentämään henkilöstön kuulemista ja sille tiedottamista suunnitelluista muutoksista sekä sääntöjä henkilöstön osallistumisen järjestämisestä yhtiöiden rajat ylittävän sulautumisen, jakautumisen ja kotipaikan siirron seurauksena Suomeen rekisteröitävän yhtiön tai yhtiöiden hallinnossa.

Esitysluonnoksen ja sen kokonaisuuden säännökset ovat vaikeita ja monimutkaisia. Niiden soveltaminen on osaksi näiden syiden vuoksi jäänyt työntekijöiden oikeuksien toteutumisen kannalta aiemmin vaillinaiseksi. Tämän vuoksi on kannatettavaa ja tarkoituksenmukaista, että ehdotetut säännökset ovat sekä selkeitä että helposti löydettävissä ja näin sovellettavissa, vaikka viittaussäännösten kautta, mikä ehdotuksessa on hyvin saavutettu.

Ehdotetut muutokset tuovat yritykset tietoisiksi velvoitteista työntekijöiden ja/tai heidän edustajiensa osallistamiseen yritystä koskeviin suunnitelmiin jo aikaisessa vaiheessa, mikä on aikaisemmin jäänyt varsin puutteelliseksi. Nyt työntekijöiden oikeudet tiedonsaantiin ja kuulemiseen tulee varmistaa ennen kuin kyseessä olevaa yritysmuutosta koskevasta suunnitelmasta tai direktiivin mukaisesta kertomuksesta päätetään sen mukaan, kumpi on aikaisempi. Tähän liittyy myös työntekijöille annettava perusteltu vastaus heidän esittämiinsä kysymyksiin ennen asiaa koskevaa yhtiökokousta. Tähän liittyvät esityksessäkin mainitut työntekijöiden oikea-aikaisesti eli ennen lopullista päätöksentekoa yrityksessä toteutettavat oikeudet yhteisönlajuiseen tiedottamiseen ja kuulemiseen (ns. EWC-menettely).

Akava pitää valitettavana edellä mainittuja oikeuksia koskevaa heikennystä nykytilaan verrattuna eli uudessa 32 pykälässä ehdotettua tiedonantovelvollisuudesta poikkeamista. Hallintoedustajan oikeuksiin tämä ei vaikuta. Käytännössä tämä kuitenkin tarkoittaa sitä, että vaikka hallintoedustaja saa kokouksissaan kaikki asiaa koskevat tiedot ja hänelle myös vastataan asiaa koskeviin kysymyksiin, muut edellä mainitut oikeudet suunnitelman ja/tai kertomuksen saamiseen ja esimerkiksi luottamusmiesten esittämiin kysymyksiin vastaamiseen vaarantuvat.

Direktiivin mukaan jäsenvaltio voi edellyttää tiedonantovelvollisuudesta poikkeamiselle kansallisen hallinto- tai oikeusviranomaisen lupaa. Akava katsoo, että on tarpeen säätää poikkeuksen käyttämiselle yhteistoiminta-asiamiehen myöntämä lupa. Luvasta säätäminen on tärkeää, jotta ehdotettu säännös ei johda työntekijöiden oikeuksien kiertämisiin ja laiminlyönteihin. Luvan säätämistä puoltaa myös se, että tällaisen poikkeamisen taustalla tulee ehdotetun säännöksenkin mukaan olla puolueeton arvio yrityksen tuotannolle tai toiminnalle tietojen antamisen myötä koituvasta merkittävästä haitasta tai vahingosta.

Yleiset huomiot

-

Huomiot esityksen yleisperusteluista

-

Huomiot esityksen vaikutuksista

-

Huomiot ehdotetuista pykäläistä

-

Kannisto Miia
Akava ry